

Felles prosjekt avklarer tilknytningen til Norsk helsenett:

På vei mot motorveien

Offentlig og privat tannhelsetjeneste går nå samlet inn for å finne løsninger, når fylkestannlegene og Tannlegeforeningen samarbeider om en felles IKT-utvikling og tilnærming til Norsk helsenett.

Alle store aktører og naturlige samarbeidspartnere er med, og vi møter stor grad av velvilje. Alle skjønner at tannhelsetjenesten skal være med når helsenorge skal samles til ett elektronisk rike, og man trenger ikke bruke krefter på å argumentere for det noe sted. Myndighetene ved Helse- og omsorgsdepartementet, Sosial- og helsedirektoratet og Kommunenes Sentralforbund (KS) er involvert, og positive.

– Jeg gleder meg egentlig litt over å se at resten av helsetjenesten også har et stykke igjen før det er full elektronisk samhandling. Det betyr at vi bare kan hoppe på og føle at vi henger med, sier fylkestannlegen i Akershus, Kirsten Ahlsen, som er leder for styringsgruppen i prosjektet Samarbeid for IKT-utvikling i tannhelsetjenesten (SITT).

– Det er både viktig og helt riktig tidsmessig at vi har satt i gang med dette nå, slik at tannhelsetjenesten viser seg som en del av helsenorge, også på området elektronisk kommunikasjon, som helt sikkert er kommet for å bli. Jeg er også overbevist om at løsningene vi etter hvert kommer frem til, vil bli gode for tannhelsetjenesten. Men det er en del ting som må avklares, og det er det vi er i gang med nå. Vi har hatt innledende møter med Norsk helsenett der vi har presentert våre behov, og de har presentert gevinstene ved deltakelse i bransjennettverket, som tidligere er blitt beskrevet som en motorvei. Det er etter hvert flere og flere biler som kjører på motorveien, og jeg ser deltakerfordelene for både Den offentlige tann-

Fylkestannlege Kirsten Ahlsen i Akershus leder styringsgruppen som lager vei i vellinga mot Norsk helsenett.

helsetjenesten og privatpraktiserende tannleger helt tydelig. Og ikke minst for pasientene. Dette handler om å lette kommunikasjonen mellom aktørene i tannhelsetjenesten og mellom tannhelsetjenesten og utenforliggende samarbeidspartnere, med pasientenes sikkerhet i høysetet. Utveksling av henvisninger og epikriser er eksempler som er nærliggende å nevne. I dag er ikke sikkerheten i systemene god nok til å kunne utveksle slike ting elektronisk, men det skal den bli, og det skal alle kunne stole på når tannhelsetjenesten blir en del av Norsk helsenett.

– Hvilke oppgaver ligger i prosjektet fremover?

– Ved siden av å avklare premisser og forutsetninger for et samarbeid med Norsk helsenett, samarbeider vi med Kompetansesenteret for informasjonsteknologi i helsetjenesten (KITH) om utvikling av hensiktsmessige standarder og kravspesifikasjoner for informasjonsutveksling, integrasjonsløsninger og felles elektroniske verktøy.

Prosjektet har også en oppgave i å samarbeide med Helse- og omsorgsdepartementet om økonomiske, teknologiske, praktiske og kompetansesmessige forhold når det gjelder IKT-utvikling og tilrettelegging for elektronisk kommunikasjon i tannhelsetjenesten.

Vi er også i nær kontakt med leverandørene av kommunikasjonsløsninger og programvare, for å holde dem orientert om hvilke krav som vil stilles til deres produkter og tjenester. Det er mange leverandører inne bildet, og noen av dem som er på markedet i dag vil helt sikkert måtte oppjustere seg for å kunne være med fremover. Her vil det oppstå en ny konkurransesituasjon, og det tror jeg er bare sunt. Jeg ser på det som skjer nå som en god anledning til å få alle tannleger opp på et ønsket nivå, sikkerhetsmessig, og tenker at verden kommer til å se annerledes og bedre ut enn den gjør i dag, når nye standarder er avklart og alle er på riktig nivå.

– Innebærer dette at den enkelte

tannlege får krav om å gjøre nye investeringer?

– Det er foreløpig ikke snakk om pålegg av noen art. Jeg tror imidlertid at de fleste vil se seg tjent med å være med. Enkelte privatpraktiserende tannleger, særlig de som har svært enkle løsninger i dag, vil nok måtte oppgradere systemene sine noe. Når det gjelder fylkeskommunene, er det gjort store investeringer allerede, som vi vil søke å utnytte videre.

Hva angår selve tilkoblingen til Norsk helsenett, antar vi at det ikke vil bli noen uoverkommelig pris forbundet med det, uten at jeg kan si noen eksakt sum, all den stund det ikke er forhandlet om det ennå. Vår virkelighet er heller ikke direkte sammenlignbar med for eksempel legenes, så det har ingen hensikt å presentere tall derfra. Men det jeg kan si, er at prisene for tilkobling har vist seg å gå ned og ikke opp.

– Er NAV med i samarbeidet, slik at trygdeoppgjøret kan gå gjennom Norsk helsenett?

– Det er en annen prioritert oppgave for oss; å finne en løsning gjennom et samarbeid med NAV, slik at direkte oppgjør kan foregå elektronisk. Det ser vi på som viktig for alle, og ikke minst for privat sektor, som har langt flere oppgjør enn Den offentlige tannhelsetjenesten. Jeg tror ikke at dette blir løst i morgen, men vet at det vil bli løst.

Nasjonal konferanse for alle

11. og 12. mars inviterer SITT til en konferanse om prosjektet i Tønsberg. Det er lagt opp til et deltakerantall på rundt 120 på arrangementet, som for øvrig ikke koster noe. Tanken er at del-

takerne skal få svar på hvor man står og hvor man går. Målet med konferansen er å kaste lys over det man er kommet frem til som tannhelsetjenestens mest relevante behov, hvilke konkrete utfordringer som må løses og hvilke gevinster tannlegene, Den offentlige tannhelsetjenesten og pasientene kan forvente. Det vil dreie seg om datasikkerhet, standarder for programvare og krav til de tekniske løsningene. Dessuten vil konferansen diskutere de viktigste og mest realistiske prioriteringene og kostnadene forbundet med det som skal skje.

– Vi håper på stor interesse og deltagelse fra både offentlig og privat sektor når vi presenterer status og veien videre. Vi ønsker at flest mulig skal få med seg denne milepælen, der vi gir et bilde av mulighetene og begrensningene, og presenterer det vi er kommet frem til av hensiktsmessige løsninger, så langt. Konferansen vil både belyse og debattere, og forhåpentlig bringer den oss videre mot det endelige målet, som er størst mulig hensiktsmessighet og gevinst for den enkelte tannlege og pasient.

Ligger ikke langt bak

– Kan du si noe om når tannhelse befinner seg på Norsk helsenett og når tannlegene kan begynne å koble seg til?

– Det er ikke så lett å være konkret når det gjelder tilkobling, men vi er i gang og vi er på vei mot motorveien, for å bruke den metaforen. Hvor stor trafikken blir der, avhenger av antall deltakere. Men jeg har vanskelig for å tro at noen er motstandere av elektronisk kommunikasjon nå når vi nær-

mer oss 2010. Alle må ha sett gevinstene ved å ha en elektronisk hverdag, og få kan vel tenke seg en tilværelse uten Internett og e-post i dag. Det er det vi snakker om; elektronisk samhandling for å spare tid og kostnader, og muligheten til å kommunisere sikkert på e-post og Internett. I tillegg får man tilgang til e-resept, helsebibliotek, helseregistre og Folkeregisteret, for å nevne noe. Vi er entusiastiske, vi jobber mye og møter velvilje. Jeg tror timingen er god, og at vårt område kanskje er enklere enn hele resten av helsenorge, som ikke er kommet så veldig langt, viser det seg.

Tannhelsetjenesten ligger ikke særlig langt etter resten av helsenorge, skal vi dømme etter Aftenpostens oppslag 23. januar i år. Der heter det at planene er mange, mens resultatene lar vente på seg. Det er Næringslivets hovedorganisasjon (NHO) som ved sin landsforening for teknologi og kunnskapsbedrifter, Abelia, har evaluert strategien for IKT-utvikling på helse- og sosialsektoren i Norge, og kartlagt status quo for IKT i helsesektoren. Resultatene viser at samhandling mellom leger, mellom leger og pasienter og mellom sykehusene og fastlegene og kommunene fungerer for dårlig. Bare åtte prosent av henvisningene fra fastlege til sykehus skjer elektronisk og 50 prosent av epikrisene sendes fortsatt som papirkopier i posten.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi